

עפ"ג 76310/01/23 - מדינת ישראל נגד סלביק ריף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 76310-01-23 מדינת ישראל נ' ריף

לפני כבוד השופט יואל עדן - אב"ד כבוד השופט גד גזעון כבוד השופט עמית כהן

המערערת:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד תהילה גלנטה - פמ"ד

נגד

המשיב:

סלביק ריף

ע"י ב"כ עו"ד ערן צלניקר

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט א. דורון) בת.פ. 5984-07-21 מיום 9.11.22.

פסק דין

השופט יואל עדן - אב"ד

ערעור המדינה על קולת העונש.

האישום

1. המשיב הורשע על פי הודאתו בעבירות של פגיעה בפרטיות, ריבוי עבירות פי סעיף 2(3) לחוק הגנה על הפרטיות התשמ"א-1981, ומעשה מגונה, ריבוי עבירות לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין.

על פי כתב האישום, המשיב הינו עובד סוציאלי בשירות בית הסוהר החל משנת 2012 או בסמוך לכך. החל משנת 2016 ובמועדים הרלבנטיים לכתב האישום, שירת המשיב באגף 11 בבית סוהר אלה ("בית הסוהר").

נוסף על תפקידו, שימש המשיב כאחראי על צילום ותיעוד אירועים. מתוקף תפקידו הנוסף, הורשה המשיב להכניס לבית הסוהר מצלמות. כחצי שנה לפני יום 9.12.20 הכניס המשיב לבית הסוהר מצלמה קטנה ("המצלמה").

בסמוך לחודש יולי 2020, בשל מגפת הקורונה, עבדו קציני בית הסוהר במשמרות ארוכות יותר שכללו לינה בבית הסוהר. הסגל לן באגף משרדי הסגל בו ישנה מקלחת ששימשה את הגברים והנשים בסגל בית הסוהר ("המשמרות בעת הקורונה"). בנוסף, בסמוך למקלחות ישנם שירותי סגל מעורבים לגברים ונשים ("שירותי הסגל").

בשלושה מועדים, שאינם ידועים במדויק למאשימה, אך סמוך לחודש יולי 2020, בלילות בהם נשאר המשיב ללון בבית הסוהר, שם המשיב את המצלמה בקרטון של משחת שיניים כשעדשת המצלמה חשופה, הניח את המצלמה בתוך שקית ותלה על וו לתליית בגדים שנמצא במקלחת. עדשת המצלמה כוונה למקלחת ותיעדה את סגל הסוהרים בעת שהתקלחו.

בהמשך לאמור, לאחר שראה כי הסגל נכנס ויוצא מהמקלחת, חזר למקלחת ולקח את המצלמה. לאחר מכן, הוציא את כרטיס הזיכרון מהמצלמה, חיבר אותו לטלפון הנייד שלו וביצע בחמש מנשות הסגל מעשים מגונים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים בכך שצפה בהקלטה שלהן בעת שהתקלחו בעירום מלא. כאשר ראה המשיב בהקלטה כי מדובר בגבר, לא צפה בהקלטה.

לאחר האמור, כאשר הסתיימו המשמרות בעת הקורונה, במועד שאינו ידוע למאשימה, אך סמוך לחודש ספטמבר 2020, הבחין המשיב כי בשירותי הסגל ישנו עציץ מפלסטיק. המשיב גזר חלק מספוג שהחזיק את הפרח בעציץ, הטמין את המצלמה, חורר את העציץ וכיוון את העדשה כך שהקליט את אזור החזה ומטה של כל מי שהשתמש בשירותים.

לאחר האמור, הטמין המשיב את המצלמה בתדירות של בין פעמיים בשבוע לבין פעם בשבועיים בשירותי הסגל, הקליט את חברי הסגל בעודם משתמשים בשירותים וצפה בהקלטות לאחר מכן. המשיב ביצע מעשים מגונים לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים בכך שצפה ב-7 אנשי סגל ועוד מספר אסירים, כשהם בעירום חלקי בעודם עושים צרכיהם בשירותים.

בתאריך 3.12.20 בוצעו עבודות אחזקה בשירותי הסגל. אחד מהאסירים שביצעו את העבודות הבחין במצלמה ודיווח על כך. אנשי הסגל ובהם המשיב הגיעו לשירותים, אז לקח המשיב את המצלמה ותוך שהניח אותה על הרצפה כיבה אותה.

לאחר שגילו נשות הסגל על המתואר לעיל, חלקן היו נסערות מאוד, חלקן בכו.

המשיב במעשיו הנ"ל צילם את אנשי הסגל והאסירים כשהם ברשות היחיד.

תסקירי שירות המבחן וחוו"ד המרכז להערכת מסוכנות

2. על פי התסקיר הראשון, המשיב כבן 39, נשוי בשנית, אב לילדה, בעל השכלה אקדמאית M.A. בעבודה סוציאלית, ובעת הכנת התסקיר עובד כעצמאי בתחום הפרסום עם בת זוגו בעסק שבבעלותה.

המשיב הודה בביצוע המתואר בו, תיאר כי ההחלטה לשים מצלמה במקלחות המשותפות הייתה החלטה ספונטאנית כהגדרתו, שלל עוררות מינית או סיפוק מיני, כתוצאה מהצפייה, ובתיאורו שם את הדגש על ריגוש שחוה ואשר ענה לו

על צרכי שליטה וכוח ותפיסה עצמית שלו כאדם מתוחכם, ותיאר את מעשיו כרצון למציצנות. המשיב אמר כי הוא מודע לכך שמדובר בהתנהגות פסולה, אך התקשה להפסיקה. המשיב ביטא צער וחרטה על מעשיו ובושה עמוקה על שפגע בקולגות שלו, וכי המעשים אינם תואמים את הערכים בהם הוא מחזיק ואת התנהגותו לאורך השנים.

המשיב פנה לסיוע של פסיכיאטר לאחר המעצר, אשר המליץ על טיפול רגשי נפשי, ופנה לשיחות טיפוליות אצל פסיכולוגית.

בהערכת הסיכון מציין שירות המבחן כי הביא בחשבון גורמים המצביעים על כוחות וסיכוי לצד גורמים המצביעים על סיכון.

המשיב הביע רצון להשתלב בטיפול ייעודי לפוגעים מינית, והתבקשה דחייה לצורך גיבוש ההמלצות על פי דו"ח הערכת מסוכנות.

3. לאחר התסקיר הראשון הוגשה הערכת מסוכנות על פי חוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין. גם כאן הנאשם מקבל אחריות על מעשיו, מבטא הבנה לחומרתם, ושולל עוררות מינית בעת צפייה בתכנים, וטוען לכך שחיפש ריגוש ועמדת שליטה כלפי המצולמים.

מסקנת המרכז להערכת מסוכנות הינה כי רמת המסוכנות המינית של המשיב נמוכה - בינונית, וכי הוא זקוק לטיפול ייעודי פרטני לעברייני מין ומבטא מוטיבציה לכך.

4. על פי התסקיר השני, המשיב שולב בשיחות פרטניות, מגלה עניין בהליך הטיפול ומשתף פעולה.

לאור שיתוף הפעולה של המשיב, הערכה כי הטיפול בעל פוטנציאל חיובי לצמצום הסיכון, היעדר עבר פלילי, והעולה מדוח הערכת המסוכנות, סבור שירות המבחן כי יש מקום להטיל ענישה באפיק טיפולי שיקומי לצד עונש חינוכי, והמליץ על צו מבחן לשנתיים ושל"צ בהיקף 300 שעות.

טענות הצדדים בבית משפט השלום

4. ב"כ המאשימה טענו לפגיעה בערכים המוגנים של ההגנה על הפרטיות ועל שלווה נפשו של האדם, וכי מידת הפגיעה שפגע בהם המשיב הינה גבוהה, שכן מדובר בעובד ציבור אשר בזמן ביצוע המעשים שימש כעובד סוציאלי בשב"ס, ובנוסף לתפקידו הורשה להכניס מצלמות לבית הסוהר, ניצל זאת לרעה, ופגע בחבריו אשר הגיעו למקום עבודתם אשר אמור להיות בטוח עבורם, ונפגע האמון הבסיסי בינו לבין אנשי הסגל שנפגעו. נטען כי נסיבות אלו מציבות את מידת הפגיעה ברף גבוה מאוד.

לאחר הפניה לפסיקה ולהתייחסות בתי המשפט לעבירות אלו, עתרו ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם אחד למכלול האירועים, הנע בין 18 ל - 36 חדשי מאסר, לצד מאסר מותנה, קנס משמעותי, ופיצוי לנפגעי העבירה הידועים.

ביחס לעונש צוין כי המשיב נעדר עבר פלילי וקיבל אחריות, אך מנגד מדובר בחמישה חודשים של ביצוע עבירות, ויש להתחשב בשיקול הרתעת הרבים, והמאשימה עתרה להטלת עונש בחלקו התחתון של המתחם אך לא בתחתיתו.

5. ב"כ המשיב ביקש לקבל את המלצות שירות המבחן, וטען לקיומו של סיכוי ממשי לשיקום המשיב, כי המשיב הודה מיד עם תחילת החקירה במשטרה ושיתף פעולה, וגם בבית המשפט בהזדמנות הראשונה הודה מיד ללא הסדר.

צוין כי המשיב נעדר עבר פלילי, מההליך פלילי והמעצר נגרמה לו למצוקה ובושה, וגורם מרתיע.

הנאשם אמר שהוא מצטער על מה שעשה, יודע שפגע בעמיתיו לעבודה ובמי שנתן בי אמון, ומאוד מתחרט ומתבייש בזה. המשיב אמר שהחל תהליך טיפולי, וביקש לתת לו הזדמנות כדי להמשיך בתהליך הטיפול.

גזר הדין

6. בגזר הדין נקבע כי המשיב ביצע את העבירות במשך חצי שנה, תוך שפגע בפועל ב-12 אנשי סגל ואסירים, וכי מדובר בפגיעה משמעותית במיוחד לא רק במישור הפיזי של פגיעה בפרטיות המתלוננים, אלא גם באמון שניתן במשיב על ידי מפקדיו והמתלוננים. נקבע כי ניצול ההרשאה להכניס מצלמות לבית הסוהר מחמיר את מעשי המשיב, וכגודל הפגיעה באמון שניתן במשיב, כך גודל הפגיעה בערכים המוגנים.

עוד נקבע בגזר הדין כי מעשי המשיב כללו תכנון מוקדם, מדוקדק ומפורט, אשר יצא אל הפועל "**בדרכי רמיה ותוך הסתרת רצונו לפגוע בפרטיות חבריו לעבודה**", וכי זו אינה פגיעה רגילה ונפגעי העבירה נושאים בליבם תחושות קשות של עלבון וחשש שמא החומרים שצולמו נצפו לא רק ע"י המשיב.

צוין כי מעשי המשיב לא נקטעו מיוזמתו, אלא רק משום שבוצעו עבודות אחזקה במקום, ואין ולא היה רכיב של חרטה במעשי המשיב, ויש להניח כי אלמלא נתפס המכשיר בעזרתו צילם את המתלוננים, היה ממשיך במעשיו עוד ועוד.

מכל האמור, נקבע כי מידת הפגיעה של המשיב בערכים המוגנים הינה גבוהה במיוחד.

לאחר בחינת כל האמור לעיל, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות אותן ביצע המשיב נע

בין 9 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות, לבין 16 חודשי מאסר בפועל.

במסגרת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, הובאו העדר עבר פלילי למשיב, נסיבותיו האישיות, קבלת האחריות, החרטה והנכונות להשתלב בהליך טיפולי, כמו גם החיסכון בעדות המתלוננים ובצורך שלהם להיחשף שוב לתכנים האינטימיים שלהם שנחשפו לעין המשיב.

בית המשפט הביא במסגרת השיקולים את ההליך הטיפולי שהחל המשיב עם שחרורו ממעצר, אך קבע כי הגם שיש להביא זאת במשקל, אין בכך כדי להביא לסטייה ממתחם העונש ההולם, אלא לקביעה כי העונש ימוקם בתחתית המתחם, נוכח השילוב בצורה מוצלחת בהליך הטיפולי.

בית המשפט הוסיף כי אלמלא היה המשיב בקשר טיפולי חיובי עם שירות המבחן, כאמור בתסקיר, היה העונש המושת עליו חמור בהרבה.

לאור כל האמור, גזר בית משפט השלום על המשיב עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 10,000 ₪, פיצוי בסך 30,000 ₪ לנפגעי העבירה, אשר יחולק שווה בשווה ביניהם, וצו מבחן למשך 12 חודשים.

רכיב המאסר בעבודות שירות עוכב ע"י בית משפט השלום לבקשת ב"כ המערער, ובהמשך עוכב הביצוע במסגרת הליכי הערעור.

טענות הצדדים בערעור

7. לטענת ב"כ המערער:

יש לקבוע מתחם עונש הולם כפי עתירתה בבית משפט קמא, מתחם הכולל מאסר בפועל בין 18-36 חודשים, ולהטיל על המשיב מאסר בפועל מעל הרף התחתון של המתחם אשר תחילתו ב-18 חודשי מאסר בפועל.

המשיב, עובד סוציאלי שעבד במערך שירות בתי הסוהר, ניצל באופן "ציני ואכזרי" את תפקידו ואת האמון שניתן בו, שהקנה לו גישות לחדרי שירות סגל והחזקת מצלמה בשטח בית הסוהר, העולה כדי הפרת אמונים של ממש.

סגה בית משפט קמא באופן קביעת גדר מתחם העונש ההולם, וכפועל יוצא מכך בהשתת ענישה נמוכה ומקלה בדמות עבודות שירות, וענישה זו אינה משקפת נכוחה את שיקולי ההלימה, הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

מתחם עונש הולם שתחילתו ב-9 חודשי מאסר בעבודות שירות עד 16 חודשי מאסר, אינו משקף את מסכת ביצוע העבירות, ואינו מקנה משקל ראוי לשיקולי ההלימה, למסכת נסיבות ביצוע העבירות, לנזקים שנגרמו לנפגעי העבירה, ולמידת הפגיעה הגבוהה במיוחד בערכים המוגנים ולפסיקה הנוהגת.

לא ניתן משקל לניצול של המשיב את תפקידו ונגישותו וחופש התנועה שלו לחדרי השירותים והמקלחות, ולהכנסת מצלמה לבין כותלי בית הסוהר. כל אחת מהעבירות בנפרד, ובמיוחד תמהיל העבירות המצטבר, עולה כדי הפרת אמונים של ממש, הגם שעבירה זו אינה מיוחסת למשיב. המשיב בהיותו עו"ס הפר את הקוד האתי לעובדים סוציאליים, את חובתו להקפיד על אמות מידה נאותות בהתנהגות האישית, ואת האיסור על שותפות למעשים שיש בהם אי יושר, תרמית והטעייה.

המשיב הפר את ערכי שב"ס, ערכי כבוד האדם, יושרה, דוגמא אישית ורעות, בנצלו את מעמדו, תפקידו ונגישותו למצלמה ולמתקני שב"ס המשמשים סוהרים ואסירים.

לא ניתן משקל לתכנון, לחזרתיות, לתחכום ולריבוי המעשים אשר בוצעו במסכת הראשונה בשלושה מועדים שונים בהטמנת מצלמה ותיעוד אנשי סגל מתקלחים בעירום, ובחלוף שלושה חודשים, המסכת השנייה בה תועדו אנשי סגל וסוהרים העושים את צרכיהם.

לא ניתן משקל ראוי למהות הקורבנות, הסגל, עמיתיו למקצוע של המשיב, ששירתו נאמנה את המדינה בתקופה מאתגרת של השלכות "נגיף הקורונה", ואסירים אשר נפגעו בפרטיותם ומהמעשים המגונים שנעשו בהם, ואסירים ועצורים מוחזקים במשמורת שב"ס מתוך ציפייה כי זכויותיהם יישמרו ובכלל זה זכותם לכבוד ולפרטיות.

לא ניתן משקל ראוי לכך שהמעשים נפסקו בזכות חשיפתם על ידי אחרים ולא בזכות המשיב, כמו גם לא לפגיעה הקשה בערכים המוגנים.

הענישה אשר הוטלה על המשיב היא נמוכה ואינה משקפת שיקולי הלימה ושיקולי הרתעת היחיד. הסברו של המשיב בפני שירות המבחן ובפני מערכי המסוכנות את מעשיו, בשחיקה בעבודה והיותו טרוד, מלמדים על החשיבות למתן משקל ניכר לשיקולי הרתעת היחיד.

בנוסף התעלם בית משפט קמא משיקולי הרתעת הרבים, ועבירות פגיעה בפרטיות באמצעות צילום, לצד ביצוע מעשים מגונים, וקלות ביצועם, אל מול הקושי בחשיפתם, מחייבים מתן משקל ראוי וניכר לשיקולי הרתעת הרבים.

מכל האמור, עותרת ב"כ המערערת להטלת מאסר מעל לרף התחתון של מתחם עונש הולם שהינו 18 חודשי מאסר בפועל.

8. ב"כ המשיב עתר להגשת תסקיר משלים בעניינו של המשיב, בטענה לחלוף שלושה חודשים מהתסקיר האחרון עד למתן גזר הדין, וחודש נוסף לאחר מכן, והיות המשיב בהליך טיפולי אצל קצינת המבחן.

ב"כ המערערת התנגדה לבקשה, ונטען כי הערעור נסב על מהות המעשים, וגם בשים לב להליך השיקומי, הליך זה אמור לקבל משקל נמוך מאוד ביחס לענישה וביחס לחריגה מהמתחם.

הבקשה לקבלת תסקיר נוסף נדחתה אותו שלב, וגם לאחר שנשמעו טענות הצדדים, איננו מוצאים מקום להורות על קבלת תסקיר שירות מבחן נוסף, זאת הואיל ובית משפט קמא הביא במסגרת שיקוליו הליך טיפולי, וכן לאור הנימוקים, כפי שיפורטו בהמשך.

ב"כ המשיב ביקש להגיש במסגרת הערעור הערכה פסיכולוגית עדכנית ביחס למשיב, וזו הוגשה (מ/ש1). על פי מסמך זה, מתאריך 27.3.23, אשר כותרתו "סיכום ביניים", בפברואר 2022 החל המשיב טיפול פסיכולוגי אצל קצינת המבחן, בינואר 2023 הטיפול אצל קצינת המבחן הופסק באופן פתאומי, עם החמרה ניכרת במצבו של המטופל, ועקב ירידה ניכרת ברמת התפקוד ובעידוד אשתו, פנה המשיב אל הפסיכולוגית עורכת המסמך בבקשה לחזור לטיפול אצלה. צוין כי נוצר קשר טיפולי מטיב ויציב עם קצינת המבחן, לכן שיקול דעת מקצועי הינו לחזור לטיפול אליה. המשיב הופנה לקבלת עזרה תרופתית, ובינתיים, הוא מקבל אצל הפסיכולוגית עורכת המסמך, טיפול פסיכולוגי תמיכתי פעם בשבוע.

9. לטענת ב"כ המשיב:

מושכלות יסוד הינן שבית משפט של ערעור לא יתערב בגזר דין שהשיתה ערכאה דיונית אלא במקרים בהם השתכנע כי קיימת חריגה קיצונית ממדיניות ענישה נהוגת, או כי נפלה טעות מהותית או בולטת בגזר הדין.

גזר דינו של בית המשפט קמא מאוזן, מנומק, מפורט, ואף מחמיר את רף הענישה הנהוגת, במקרים דומים.

בית משפט קמא היה ער לנסיבות ביצוע המעשים, למשכם, ולערכים המוגנים, וקביעתו שמדובר בפגיעה משמעותית במיוחד מדברת בעד עצמה. בית המשפט לקח בחשבון את התכונן, הטמנת המצלמה, את הפסיקה הנהוגת במקרים של צילום בסתר, וניתן לראות שמדובר בפסיקה שהיא נמוכה ואפילו לעיתים משמעותית מהעונש אשר נגזר בסופו של דבר, ובית המשפט העמיד את המתחם על 9 חודשים עד 16, היינו בהחמרה לפסיקה אותה מנה.

בית המשפט התייחס לנסיבות שאינן קשורות לביצוע המעשים, ומיקם את העונש, חרף המלצת שירות המבחן, וחרף מה שנכתב בהערכת המסוכנות שהמשיב לוקח אחריות מלאה ואותנטית, ומגלה תובנות.

יש למשיב תחושות של בושה, אשמה וחרטה, גם מעריכת המסוכנות וגם קצינת המבחן בחוות דעת מפורטות, עומדות על הטריגרים לביצוע העבירה, ומה דרוש ליבון במסגרת טיפול.

מעריכת המסוכנות וקצינת המבחן ממליצות על טיפול ייעודי, ועל מנת שהדבר יתאפשר בידי המשיב, העונש אשר הומלץ הוא צו מבחן לשנתיים ו- 300 שעות של"צ.

לא ניתן להתעלם שבית המשפט השלום מתנער מההמלצה הסופית של שירות המבחן והולך לקיצון גם מבחינת מדיניות הענישה הנוהגת, וגם מבחינת הענישה המקסימאלית אותה ניתן לרצות בעבודות שירות, לאור העובדה שהמשיב בר טיפול ומביע מוטיבציה גבוהה לטיפול.

בסופה של הערכת המסוכנות, מסוכנותו של המשיב הועמדה ברף הנמוך בינוני, הווה אומר כפסע ממסוכנות נמוכה.

בית המשפט נתן נורת אזהרה למשיב, ככל שלא יצליח בצו המבחן, יוכל בית המשפט להשית על המשיב עונשים נוספים ואחרים וחמורים אף יותר.

ערעור המדינה מנוסח בצורה דרמטית ודרקונית מידי, והייתה כאן הודאה ולקחת אחריות, ורצון לעבור הליך טיפולי עמוק.

יש כאן פגיעה קשה בפרטיות והדבר לא נעלם מעיני בית משפט השלום, אשר מבין שהדבר חמור, ולוקח בחשבון את כלל הנסיבות.

לכל פגיעה בפרטיות כמו כל עבירה אחרת יש מנעד, יש פגיעה מצומצמת יותר ויש פחות. כאן החומר נשאר אצל המשיב, הוא לא יצא החוצה, לא שיתף ולא הפיץ. המעשים חמורים, יחד עם זאת הפגיעה פה היא מסוימת, ולא הלכה לרף הגבוה, כי הפצה ושיתוף הופכים את זה ליותר חמור מאשר במקרה זה.

זה רודף את המשיב בחלומות, כפי שאמר למעריכת המסוכנות, ויש טריגרים לביצוע העבירה, זה מתחיל מבית ההורים, מתכנים שנחשף מגיל צעיר, והמשיך בעבודה, והדברים לא נאמרים כתירוץ.

המשיב אמר דברים קשים על עצמו, ואין לזקוף זאת לחובתו. יש הודאה נדירה בכתב אישום בלי תיקון באות אחת, היתה לקחת אחריות מההתחלה ועד הסוף, המשיב התחיל את התהליך השיקומי מיד, כי הבין את הפסול, והוא מבין את ההרס שזרע.

מרכז הערעור הוא שיקולי הרתעת הרבים והיחיד, ואמירת המדינה שמאסר בפועל זו הדרך היחידה, מבטלת את יתר שיקולי הענישה הלכה למעשה.

הנחת המדינה כי למשיב מסוכנות רבה לבטחון הציבור, הינה הנחה שגויה לחלוטין, ואינה מתכתבת עם הערכות

הגורמים המקצועיים שהעמידו את מסוכנותו על נמוכה בינונית, והמדינה אינה משלימה עם קביעה זו, ומנסה ליצר מסוכנות רבה על מנת שניתן יהיה להצדיק את הערעור.

לגבי הרתעת היחיד, הרתעת המשיב הושגה מזמן, לאור הדברים שנכתבו ע"י שירות המבחן ומערכת המסוכנות.

המתחם אותו מבקשת המדינה לקבוע אינו ריאלי, ומעבר להחמרה המשמעותית שהתרחשה בגזר הדין, גם כאשר קיים סוג עבירות שרוצים להחמיר לגביו, הרי שצריך לעשות זאת בצורה מדורגת, ולהגיע למה שהמדינה מנסה לקבוע זה הרבה מעבר למדורגת, זה שינוי קיצוני, והמקרה הזה אינו מקרה מתאים להחמרה עקרונית לאור כל הנתונים.

המשיב בעל משפחה, יש לו ילדה בת 9 שההורים עבורה כל עולמה, היה ואביה יעלם וילך לבית הכלא אין ספק שהילדה תעבור טרגדיה, המשיב פוטר משב"ס, קיימים הנזקים כתוצאה מביצוע העבירות על ידו, הוא פוטר, יש לגביו צו פיקוח.

מדובר בעובד שב"ס, יש מאפיין ייחודי של המשיב שצריך לקחת אותו בחשבון, מאחר ועובד שב"ס לשעבר נכנס למתקן כליאה עלול למצוא עצמו בתוך תנאי מעצר קשוחים, שיכולים למרר את חייו מידי יום.

מכל האמור, מתבקש לדחות את הערעור.

לא הוגש ערעור מטעם המשיב, חרף הסטייה הניכרת מהמלצת שירות המבחן.

דין והכרעה

10. לאחר ששמענו את הצדדים, בחנו את גזר הדין, נסיבות ביצוע העבירות, התסקירים, והערכת המסוכנות, באנו למסקנה כי יש לקבל את הערעור בחלקו, וכי הענישה אשר הוטלה על ידי בית משפט קמא, הכוללת 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, אינה נותנת מענה עונשי הולם לעבירות, חומרתן, חומרת נסיבות ביצוען, וריבויין.

תחילה לעבירות עצמן, העבירה של פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(3) לחוק הגנת הפרטיות נושאת לצידה עונש של 5 שנות מאסר, לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, העבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין נושאת לצידה עונש של 3 שנות מאסר.

בקביעת מתחם עונש הולם יש לבחון את נסיבות ביצוע העבירה בכל מקרה והמתחם קשור באופן ישיר לנסיבות הספציפיות, ובכך בא לידי ביטוי ההיבט האינדיווידואלי של קביעת מתחם עונש הולם. ר' לעניין זה ע"פ 1323/13 רן חסן ואח' נ' מ"י (5.6.2013).

מובן, כי גם כאשר נקבע מתחם עונש הולם אחד לריבוי עבירות, בשל כך שבית המשפט רואה במסכת עבירות כדי אירוע אחד, הרי שלכך צריכה להינתן משמעות בקביעת המתחם שכן אין הרי קביעת מתחם עונש הולם לאירוע הכולל מעשה עבירה אחד, כהרי מתחם עונש הולם לאירוע אחד הכולל ריבוי עבירות.

מצאנו לנכון לציין זאת כבר בתחילה, שכן במתחם אשר נקבע אין כדי לבטא את ריבוי העבירות, כמו גם לא את הנסיבות המסוימות אשר הן נסיבות מחמירות ומעמידות את הפגיעה בערכים המוגנים ברף גבוה.

11. תמימי דעים אנו עם קביעותיו של בית משפט קמא ביחס לכך שהפגיעה שפגע המשיב בערכים המוגנים הינה ברף גבוה מאוד, וביחס לשאר הנסיבות המעמידות את מעשיו ברף חומרה גבוה.

המשיב ביצע מעשיו תוך ששורת נסיבות מקנה להם חומרה יתרה.

מעשי המשיב בוצעו תוך תכנון וניצול של האמון אשר ניתן בו כבעל תפקיד במסגרת מתקן הכליאה.

במעשיו פגע המשיב הן באנשי שב"ס, אשר באו לבצע תפקידים נאמנה ומצאו עצמם קורבנות למעשיו, אשר אין אלא לכנותם כמעשים מכוערים ופוגעניים הפוגעים קשות בצנעת הפרט, במקומות אשר אמורים להיות המוגנים ביותר מפגיעה שכזו.

המשיב ביצע מעשיו, כך על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה, באופן שפגע ב - 12 אנשי סגל ועוד מספר אסירים. מעשי המשיב בוצעו בכמה מועדים על פני פרק זמן של כשישה חודשים, וכללו שתי סדרות של מעשים בהם הוא עושה שימוש במצלמה, הוא פוגע באופן קשה בפרטיות קורבנותיו, ולגבי חלקם מבצע גם מעשה מגונה.

בסדרה הראשונה של האירועים המשיב התקין מצלמה במקלחת אשר שימשה את סגל הגברים והנשים בבית הסוהר אלה. בשלושה מועדים בסמוך לחודש יולי 2020, הטמין המשיב מצלמה באופן מתוחכם, בקרטון של משחת שיניים כשעדת המצלמה חשופה, הניח את המצלמה בתוך שקית ותלה אותה על וו המצוי במקלחת, כך שעדת המצלמה כוונה למקלחת וצילמה את אנשי הסגל כשהם מתקלחים. לאחר יציאת הסגל מהמקלחת, חזר המשיב למקלחת, הוציא את כרטיס הזיכרון מהמצלמה חיבר אותה לטלפון הנייד, צפה בהקלטה של חמש מנשות הסגל, בעת שהתקלחו בעירום מלא, וכאשר ראה שמדובר בגבר לא צפה בהקלטה.

הסדרה השנייה של המעשים הינה סמוך לחודש ספטמבר 2020, שם, שוב באופן מתוחכם, הטמין המשיב מצלמה בתוך עציץ מפלסטיק, לאחר שגזר חלק מספוג שהחזיק את הפרח, חורר את העציץ וכיוון את העדשה כך שהקליט את אזור החזה ומטה של כל מי שהשתמש בשירותים. המשיב הטמין את המצלמה בתדירות של פעמיים בשבוע עד פעם בשבועיים בשירותי הסגל, והקליטם בעודם משתמשים בשירותים וצפה בהקלטות לאחר מכן. המשיב צפה בשבעה אנשי סגל, ועוד מספר אסירים, כשהם בעירום חלקי ועושים את צרכיהם.

מעשיו של המשיב פגעו בפגיעה קשה באוטונומיה של קורבנותיו, האוטונומיה שלהם על פרטיותם, במקומות אשר בהם הצנעה של הפרט וגופו צריכה להישמר מכל משמר.

המשיב השפיל באורח קשה את קורבנותיו ומעשים שכאלה משמעותם פצע בנפשם ופגיעה קשה ביותר בהם.

על פי כתב האישום לאחר שגילו נשות הסגל על האמור "**חלקן היו נסערות מאוד, חלקן בכו**", אין אלא שמעשים

שכאלו מהווים פגיעה בבסיס הכבוד האנושי.

לא רק בסגל בית הסוהר פגע המשיב פגיעה קשה. פגע הוא גם באסירים והשפילם, תוך שהמעשים מבוצעים כלפיהם במקום אשר לצד השלילה של חירותם, מחויב בשמירה על כבודם.

כל זאת כאשר המשיב הינו משרת כבעל תפקיד בבית הסוהר, עו"ס בשירות בתי הסוהר.

כלפי הסגל חומרת המעשים מתעצמת לאור כך שפגע הוא בחבריו לעבודה, אשר מטבע הדברים לא העלו על דעתם כי אין לתת בו אמון, והוא ניצל אמון זה לסיפוק צרכיו.

גם במעשיו המבוצעים כלפי אסירים יש כדי העצמת החומרה, וזאת אף ברף גבוה יותר. שכן, עו"ס, בתפקידו, אמון על הקשבה ועל ניסיון לפתור בעיות של אסירים, והמשיב פעל במעשיו לפגוע בהם פגיעה קשה, השפילם, ופגע בבסיס הכבוד האנושי הבסיסי שלהם. כל זאת, בהיותם אסירים אשר נשללה מהם חירותם.

ריבוי המעשים, התכנון והחומרה של נסיבות ביצועם, וריבוי הקורבנות, כל אלו צריכים לבוא לידי ביטוי בעת קביעת מתחם העונש ההולם, והמתחם צריך להלום שורת נסיבות לחומרה אלה.

12. ב"כ הצדדים הפנו לפסיקה וב"כ המשיב טען כי המתחם כמו גם הענישה, אף מחמירים באופן יחסי לענישה הנוהגת.

אין בידנו לקבל טענה זו, שכן יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו הספציפיות, אשר מביאות למסקנה לחומרה או לקולא, ובנוסף ריבוי המעשים אשר בוצעו על ידי המשיב, צריך לבוא לידי ביטוי אל מול הענישה אשר ברובה התייחסה למספר נפגעים קטן יותר וגם למספר מעשים קטן יותר. כך, בעפ"ג (מחוזי- י"ם) 54354-04-21 **עותמאן נ' מ"י** (27.6.2021) מדובר היה באירוע אחד בלבד. המערער שהה בקניון, הבחין במתלוננת נכנסת לשירותים ונכנס אחריה לתא סמוך, החזיק בידו טלפון סלולארי וכיוונו מעל לתא של המתלוננת, באופן שבו ניתן יהיה לתעדה עושה את צרכיה, היא הבחינה במעשיו, צעקה, התלבשה ויצאה במהירות מן התא, המערער יצא, היא רצה אחריו, והוא הצליח להימלט. המערער הורשע בעבירות של ניסיון מעשה מגונה באדם, הטרדה מינית, והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, זאת בשל אירוע שהיה לאחר שנעצר. בית משפט השלום הטיל על המערער 10 חודשי מאסר בפועל תוך שהופעל מאסר מותנה בן 4 חודשים מחציתו במצטבר ובמחציתו בחופף, ובסה"כ הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל. מתחם העונש ההולם אשר נקבע בבית משפט השלום כלל מאסר בין 6 חודשים בעבודות שירות ל-15 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי מצא לנכון להעמיד את עונש המאסר על 5 חודשים, ולאחר הפעלת המאסר המותנה על 7 חודשים, לאור כך שהיה בתנאים מגבילים במשך 14 חודשים, והוסיף כי אלמלא נעצר בגין תיק אחר אין להוציא מכלל אפשרות כי ניתן היה להסתפק בעונש מאסר שירות בעבודות שירות.

הנסיבות של ביצוע העבירות ע"י המשיב חמורות כמה מונים מנסיבות ביצוע העבירות באותו מקרה, ומדובר לא רק בעבירת ניסיון אלא בסדרת עבירות של פגיעה פרטיות וביצוע מעשה מגונה. לא קורבן אחד היה למשיב, כפי שהיה בעפ"ג 54354-04-21 אלא למעלה מ-12 קורבנות כמפורט לעיל.

לפיכך קיים קושי לקבל את הטענה כי המתחם או הענישה בעניינו של המשיב מחמירים, גם לא תוך השוואה לעניין האמור.

בית משפט קמא הפנה גם לרע"פ 8724/19 וגם לאור הנסיבות האמורות שם, המסקנה הינה כי לא רק שאין בענישה שהוטלה על המשיב כדי החמרה, אלא יש בה אף הקלה רבה.

ברע"פ 8724/19 **פלוני נ' מ"י** (12.1.2020), הורשע המבקש בעבירה של איסור פגיעה בפרטיות, לפי חוק הגנת הפרטיות, בכך שהסתיר מצלמה בחדר האמבטיה בדירה ששכרו המתלוננות לסוף שבוע בתיווכו, והפעילה כך שצילמה את המתלוננות במצבים אינטימיים. על המבקש נגזרו 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי בסך 5,000 ₪ לכל אחת מששת המתלוננות. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, ובקשת רשות הערעור נדחתה.

גם כאן הנסיבות בעניינו של המשיב חמורות יותר, ומספר הנפגעים גדול יותר.

בע"פ (מחוזי חי') 14826-06-11 **חדד נ' מ"י** (7.7.2011) הורשע המערער על פי הודאתו בעבירה לפי סעיף (1)2 וסעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, בכך שנכנס לדירות שכניו והתקין מצלמות נסתרות במקלחת ובחדר שינה, וצפה בפעילויות באותם חדרים, כאשר הוא שוהה בביתו. מעשיו של המערער בוצעו ביחס לבית אחד בו 4 מתלוננים בו הציב מספר פעמים באותו יום מצלמה נסתרת במקלחת, ביחס לבית נוסף של מתלוננת בו פעם אחת הניח מצלמה נסתרת על שידה בחדר השינה, ובתאריכים נוספים בחדר האמבטיה שלה, ובמקרה נוסף הכניס מצלמה לחדר שינה של מתלוננת נוספת למשך כשבועיים. הוטלו על המערער 8 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט המחוזי לא מצא עילה להתערבות בגזר הדין, תוך שצוין כי המערער חדר לאינטימיות הפרטית והמשפחתית של שכניו, ובכך גרם להם לנזקים, והעונש אינו חמור כלל ועיקר. בית המשפט הוסיף - **"חובה על בתי המשפט להגן על אנשים מפני חדירה לבתיהם, חדירה למבצרם וחדירה לפרטיותם"**.

הנסיבות בענינו של הנאשם חמורות יותר, הן מבחינת מספר הנפגעים והן מבחינת הנסיבות עצמן.

כך גם עיון בפסיקה הנוספת אליה הפנה בית משפט קמא בבחינת הענישה הנוהגת, מביאה למסקנה כי יש לדחות את הטענות על החמרה בענישה.

13. כאמור, מקובלות עלינו קביעותיו של בית משפט קמא, בדבר חומרה של המעשים ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, אשר הוגדרה על ידו כפגיעה **"גבוהה במיוחד"** ועוד מקובל עלינו האמור על ידו ביחס לתכנון, ניצול ההרשאה, הפגיעה באמון, ובפרט התייחסותו לתחושות הקשות של העלבון אשר נושאים נפגעי העבירה בליבם, לצד החשש שמא החומרים שצולמו נצפו לא רק על ידי המשיב.

ואולם, חומרה יתרה זו לא קיבלה את מלוא ביטוייה במתחם ובענישה.

סבורים אנו שמתחם העונש ההולם אינו נותן ביטוי הולם לשורת הנסיבות המחמירות המפורטות לעיל, ובפרט לא לחומרה אשר יש בהפרת האמון, בשני הסוגים של המעשים והצילומים, בריבוי המעשים ובריבוי הנפגעים.

מתחם העונש ההולם אשר יהיה בו את המענה ההולם לסדרת עבירות חמורות אלו, אינו יכול להתחיל ברף תחתון של 9 חודשי מאסר בעבודות שירות.

מוצאים אנו כי המתחם לו עתרה המאשימה בבית משפט קמא, ואשר נטען ע"י המערער בערעור שבפנינו, הכולל

מאסר בפועל בין 18 ל-36 חודשים, הולם את החומרה ואת ריבוי המעשים.

נוסיף כי מעשיו של המשיב לא הופסקו ביוזמתו, ואין לדעת מה היה מספר הנפגעים אלמלא התגלתה המצלמה על ידי אסיר.

כל אלו, לצד הנזק, ההשפלה הקשה, והפגיעה בכבודם של הקורבנות, מחייבים מענה עונשי אשר יכלול עונש מאסר משמעותי.

14. איננו מוצאים בתהליך המסוים אשר החל המשיב לעבור במסגרת שירות המבחן, כדי תהליך אשר יש בו להביא לירידה אל מתחת למתחם העונש ההולם.

מובן כי יש לברך על כך שהמשיב החל בתהליך אל מול שירות המבחן, ואף בתהליך טיפולי כעולה מהמסמך אשר הוגש בערעור. ואולם, אין מדובר בתהליכים אשר משמעותם קבלת העתירה וירידה אל מתחת למתחם.

גם כאשר מדובר בהליכים שיקומיים משמעותיים, ואין כך הדבר בעניינו של המשיב, עדיין יש לערוך את האיזון הראוי ולתת את המשקל הראוי גם לשיקולי הענישה האחרים, לצד הצורך במתן מענה עונשי הולם לעבירות כה חמורות.

חומרת העבירות, חומרת נסיבות ביצוען וריבוי, אינו מאפשר אי מתן משקל לשיקולי ענישה האחרים אשר צריכים לבוא לידי ביטוי בנסיבות אלו.

לצד העדר עבר פלילי ותמונת ניהול אורח חיים נורמטיבי העולה מהתסקירים, קיימים שיקולים אשר יכולים היו להביא לעליה אף לענישה מעל הרף התחתון של המתחם. בעניינו של המשיב, יש מקום למתן משקל לשיקול הרתעת היחיד, שכן, מהעולה מהתסקירים, כמו גם מהערכת המסוכנות, נחזית תמונה של צמצום מסוים מחומרת המעשים, ובנוסף, יש לזכור כי המעשים נעשו בתוככי מסגרת של בית סוהר, דבר שלא הרתיע את המשיב.

כך גם היה מקום לתת משקל לשיקול הרתעת הרבים, לאור הצורך לשמור מפני פגיעות מסוג זה בפרטיות ובאוטונומיה על הגוף.

ואולם, בנסיבות של המשיב, לצד קבלת האחריות, ובפרט לאור העובדה כי המשיב מנע בהודאתו את הבאת נפגעי העבירה להעיד, תוך שחזור הפגיעה אשר פגע בהם המשיב, נכון הוא שלא לעלות מעל הרף התחתון של המתחם.

נתנו דעתנו לטענות ב"כ המשיב על משמעות המאסר למשיב, אשר היה עובד שב"ס, ומביאים אנו נתון זה במסגרת השיקולים בענישה המוטלת.

לכל אלו יש להוסיף את הכלל על פיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין, ולפיכך, אנו מוצאים לנכון לקבל את הערעור בחלקו בלבד, תוך החמרת הענישה, אך באופן חלקי.

סוף דבר

15. אשר על כן, הערעור מתקבל בחלקו, ואנו מורים כי תחת המאסר של 9 חודשים בעבודות שירות, ירצה המשיב מאסר בפועל למשך 15 חודשים, בניכוי ימי מעצרו.

המשיב יתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 11.6.23 שעה 8:00 במתקן הכליאה דקל.

מוצע למשיב לערוך הליך מיון מוקדם.

ניתן היום, י"א סיוון תשפ"ג, 31 מאי 2023, במעמד הצדדים.

עמית כהן, שופט

גד גדעון, שופט

יואל עדן, שופט
אב"ד